

การบริหารสัญญา (ตอนที่ 1/2)

การจัดทำสัญญา คือ การที่จะทำข้อตกลงร่วมระหว่างหน่วยงานของรัฐกับคู่สัญญา ซึ่งขั้นตอนการบริหารสัญญาคือขั้นตอนต่อจากการทำสัญญา

การบริหารสัญญาเป็นกระบวนการบริหารสัญญาตามระเบียบพัสดุอันเป็นระเบียบแม่บทมีคณะกรรมการตรวจรับเป็นผู้มีหน้าที่หลักในการบริหารสัญญา

1. การบริหารสัญญาซื้อขาย

กรณีที่มีเหตุสุดวิสัย หรือเหตุใด ๆ อันเนื่องมาจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ซื้อ หรือพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่ผู้ขายไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย อันอาจทำให้ผู้ขายไม่สามารถส่งมอบตามกำหนดได้ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือเจ้าหน้าที่พัสดุต้องบันทึกเหตุการณ์ดังกล่าวไว้โดยมีรายละเอียดและ/หรือหลักฐานเพียงพอสำหรับการพิจารณากรณีที่มีการขอขยายเวลาการส่งมอบ หรือของด หรือลดค่าปรับ

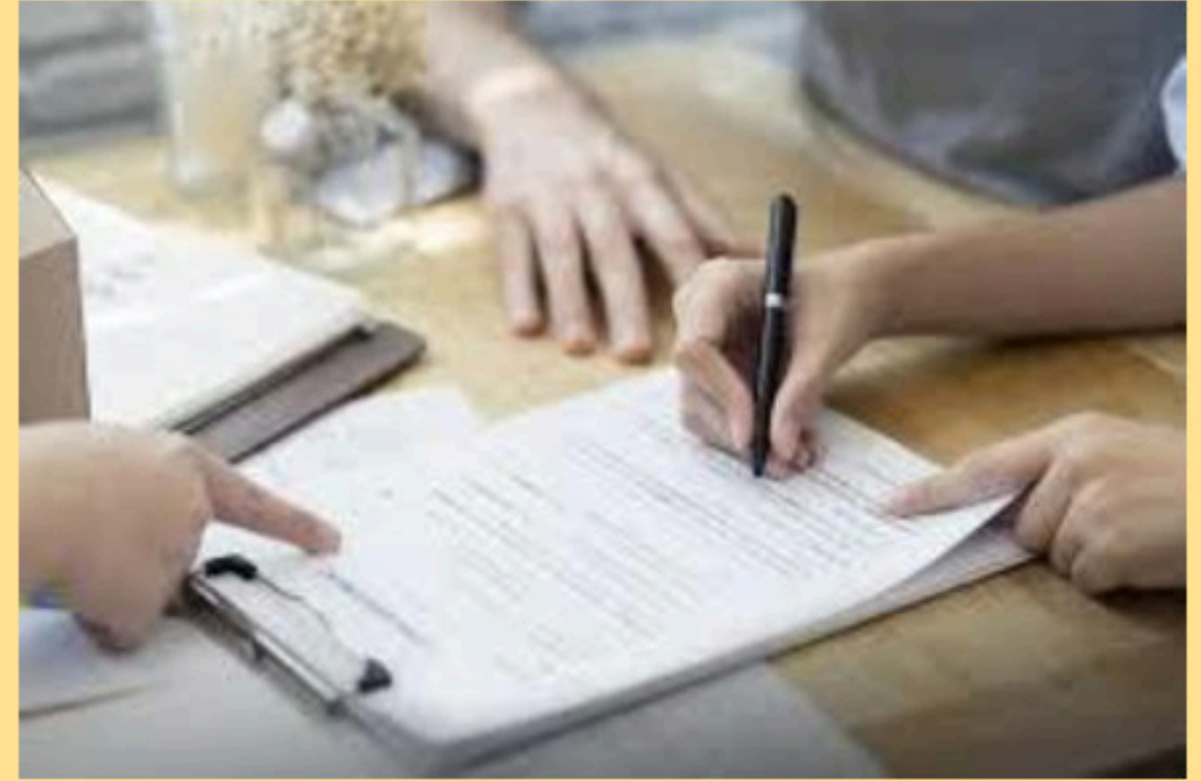
โดยนายมนเทียร เจริญผล

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การงดหรือลดค่าปรับให้แก่คู่สัญญา หรือการขยายเวลาทำการตามสัญญาหรือข้อตกลง

- เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ
- เหตุสุดวิสัยเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย
- เหตุอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทำให้คู่สัญญาไม่สามารถส่งมอบสิ่งของหรืองานตามเงื่อนไข และกำหนดเวลาแห่งสัญญาได้ ให้หน่วยงานของรัฐระบุไว้ในสัญญาหรือข้อตกลง กำหนดให้คู่สัญญา ต้องแจ้งเหตุดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐทราบภายใน 15 วัน นับถัดจากวันที่เหตุนั้นได้สิ้นสุดลง หรือตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หากมิได้แจ้งภายในเวลาที่กำหนด คู่สัญญาจะยกมากล่าวอ้างเพื่อของด หรือลดค่าปรับ หรือขอขยายเวลาในภายหลังมิได้ **เว้นแต่กรณี** เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหลักฐานชัดเจน หรือหน่วยงานของรัฐทราบดีอยู่แล้วตั้งแต่ต้น

- ❖ เมื่อครบกำหนดส่งมอบพัสดุตามสัญญาต้องรีบแจ้งการเรียกค่าปรับตามสัญญาจากคู่สัญญา
- ❖ เมื่อคู่สัญญาได้ส่งมอบพัสดุ ต้องบอกสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับในขณะที่รับมอบพัสดุนั้นด้วย
- ❖ กรณีจำนวนเงินค่าปรับจะเกินร้อยละสิบของวงเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้าง ต้องพิจารณาดำเนินการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง เว้นแต่คู่สัญญาจะได้ยินยอมเสียค่าปรับโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น

2. การบริหารสัญญาจ้าง

- กรณีข้อความในเอกสารแนบท้ายสัญญาที่ขัดแย้งกับข้อความในสัญญาต้องใช้ข้อความในสัญญาบังคับ
- กรณีที่เอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเอง ผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ว่าจ้าง
- กรณีที่มีความจำเป็นต้องเพิ่ม ลด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาที่เกี่ยวกับความมั่นคงแข็งแรงหรืองานเทคนิคเฉพาะอย่าง จะต้องได้รับการรับรองจากวิศวกร สถาปนิก และวิศวกรผู้ชำนาญการ หรือผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรับผิดชอบหรือสามารถรับรองคุณลักษณะเฉพาะ แบบและรายการของงานก่อสร้าง หรืองานเทคนิคเฉพาะอย่างนั้นแล้วแต่กรณีด้วย

ที่มาข้อมูล :

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Learning) กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ COJ Knowledge Cafe ครั้งที่ 2/2563 การบรรยายพิเศษ เรื่อง การบริหารสัญญา วิทยากรโดยนายมณฑิเตอร์ เจริญผล รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รับชมวิดีโอการบรรยายที่เว็บไซต์ห้องสมุดศาลยุติธรรม :

<http://www.library.coj.go.th/>

ถอดการบรรยายโดย :

นางสุพัตรา นันตา บรรณารักษ์ชำนาญการ

@ กลุ่มงานเอกสารทางกฎหมาย ☎ 0 2541 2376

การแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลง

การแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ข้อ 165 การแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลง ต้องอยู่ภายในขอบข่ายแห่งวัตถุประสงค์เดิมของสัญญาหรือข้อตกลงนั้น โดยหน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาเปรียบเทียบคุณภาพของพัสดุ หรือรายละเอียดของงาน รวมทั้งราคาของพัสดุหรืองานตามสัญญาหรือข้อตกลงกับพัสดุที่จะทำการแก้ไขนั้นก่อนแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงด้วย

ในกรณีที่เป็นการจัดซื้อจัดจ้างที่เกี่ยวกับความมั่นคงแข็งแรง หรืองานเทคนิคเฉพาะอย่าง จะต้องได้รับการรับรองจากวิศวกร สถาปนิก และวิศวกรผู้ชำนาญการ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรับผิดชอบหรือสามารถรับรองคุณลักษณะเฉพาะ แบบและรายการของงานก่อสร้าง หรืองานเทคนิคเฉพาะอย่างนั้นแล้วแต่กรณีด้วย

การบริหารสัญญา (ตอนที่ 2/2)

3. ความเสี่ยงในกระบวนการบริหารสัญญา

ความเสี่ยงในขั้นตอนการกำหนดความต้องการ

การกำหนดความต้องการที่ไม่ชัดเจนทำให้เกิดปัญหาการออกแบบหรือการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ ขนาดรูปร่าง จำนวนตำแหน่ง และเวลาที่ได้พัสดุไม่ตรงตามความต้องการ ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากพัสดุที่จัดหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ความเสี่ยงในขั้นตอนการวางแผนการจัดหา

การวางแผน การจัดหาไม่เหมาะสม ทำให้ได้พัสดุไม่ทันตามกำหนดเวลาที่ต้องการใช้ ทำให้ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากพัสดุที่จัดหาได้เต็มประสิทธิภาพของพัสดุ และส่งผลเสียหายต่อโครงการที่ต้องการใช้ประโยชน์จากพัสดุที่จัดหา

✚ กรณีที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบพัสดุหรืองานจ้างได้ตามกำหนดในสัญญาที่มีเหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของผู้ว่าจ้าง เหตุสุดวิสัยหรือพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ซึ่งมีหลักฐานชัดเจน หรือผู้ว่าจ้างทราบดีอยู่แล้วตั้งแต่ต้น และยังไม่ครบกำหนดส่งมอบพัสดุหรืองานจ้างตามสัญญา ต้องดำเนินการให้มีการขยายเวลาทำการตามสัญญา ตามจำนวนวันที่มีเหตุเกิดขึ้นจริงเฉพาะกรณีทันที

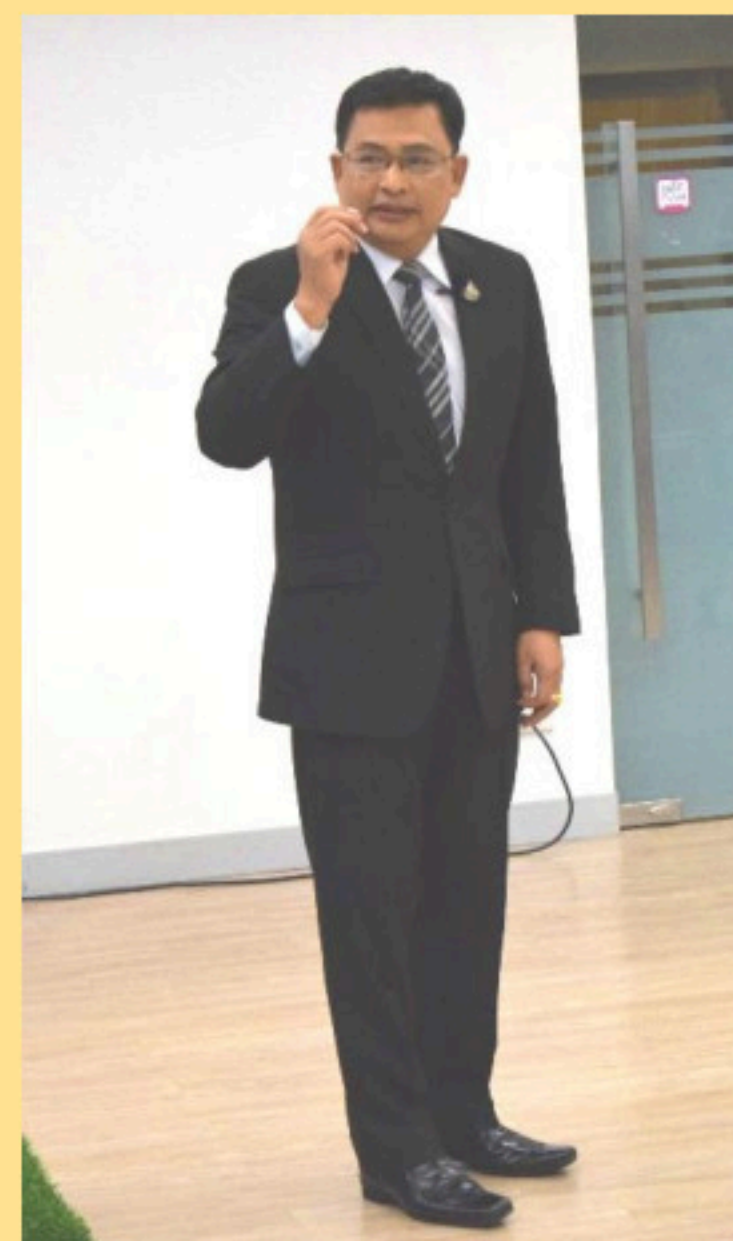
โดยนายมนเทียร เจริญผล

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

4. แนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารสัญญา

กรณีคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ รับพัสดุที่ไม่ถูกต้องครบถ้วนทุกข้อกำหนดตามที่ตกลงกันไว้ในสัญญาต้องรีบแจ้งผู้ขายแก้ไขให้ถูกต้องโดยเร็ว

กรณีที่ไม่มี การตรวจสอบในทางเทคนิคหรือทางวิทยาศาสตร์ ต้องเชิญผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับพัสดุนั้นมาให้คำปรึกษาหรือนำไปตรวจสอบ ณ สถานที่ของผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒินั้น เพื่อให้มีการทดสอบอย่างครบถ้วนทุกข้อกำหนดในสัญญาโดยเร็ว

✚ ในกรณีที่มีเหตุอันเชื่อได้ว่า ผู้รับจ้างไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และเป็นกรณีที่เป็นประโยชน์แก่ทางราชการโดยตรง หรือเพื่อแก้ไขข้อเสียเปรียบของทางราชการในการที่จะปฏิบัติตามสัญญาหรือ

ข้อตกลงนั้นต้องพิจารณาใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาทันที

เหตุแห่งบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา 103 ในกรณีที่มีเหตุบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงต่อไปนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงกับคู่สัญญา

- (1) เหตุตามที่กฎหมายกำหนด
 - (2) เหตุอันเชื่อได้ว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบงานหรือทำงานให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด
 - (3) เหตุอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือในสัญญาหรือข้อตกลง
 - (4) เหตุอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
- การตกลงกับคู่สัญญาที่จะบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ให้อำนาจพิจารณาได้เฉพาะในกรณีที่เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐโดยตรงหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือเพื่อแก้ไขข้อเสียเปรียบของหน่วยงานของรัฐในการที่จะปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้นต่อไป

ที่มาข้อมูล :

โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Learning) กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ COJ Knowledge Cafe ครั้งที่ 2/2563 การบรรยายพิเศษ เรื่อง การบริหารสัญญา วิทยากรโดย นายมณฑิธร เจริญผล รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รับชมวิดีโอการบรรยายที่เว็บไซต์ห้องสมุดศาลยุติธรรม :

<http://www.library.coj.go.th/>

ถอดการบรรยายโดย :

นางสุพัตรา นันตา บรรณารักษ์ชำนาญการ

@ กลุ่มงานเอกสารทางกฎหมาย ☎ 0 2541 2376

“ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด 19 ในปีปัจจุบันส่งผลกระทบต่อทุกคน นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับตัว แต่ด้วยหน้าที่จึงต้องยืนหยัดในการทำงานปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพการทำงานในปีปัจจุบันให้การทำงานยังคงเดินหน้าต่อไป เพื่อให้ความเป็นธรรมยังคงอยู่กับสังคม ไม่ว่าสถานการณ์จะเป็นอย่างไร ถึงแม้ในความเสี่ยงจะไม่มีข้อยกเว้น เช่นเดียวกับความเป็นธรรมก็ไม่มีข้อยกเว้นในสถานการณ์ใด ๆ เช่นเดียวกัน ทุกหน่วยงานจึงต้องเรียนรู้ ปรับตัว และวางแผนเพื่อไม่ให้งานสะดุดและเดินหน้าให้บริการประชาชน

ในส่วนของการเรียนรู้และการให้ความรู้ เป็นเรื่องที่หยุดนิ่งไม่ได้ อาจมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการนำเสนออย่างเรื่องการบริหารสัญญา เป็นเรื่องที่ซับซ้อน เป็นความเสี่ยง และเป็นความกังวลของผู้ปฏิบัติหน้าที่ แต่ก็เป็นหน้าที่ของผู้จัดซื้อจัดจ้างที่ต้องดูแล ปฏิบัติให้ถูกต้องและเกิดประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติในฐานะของผู้บริหารสัญญา”

ที่มา : คำกล่าวเปิดกิจกรรมการบรรยายพิเศษ เรื่อง การบริหารสัญญา ในนามเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม โดยนายสุริย์พันธ์ หงษ์วิไล ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา โฆษกศาลยุติธรรม